FOCUS AWARDS

Tystysgrif Lefel 4 Focus Awards ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch (RQF)

601/8533/8

Silicon House, Farfield Park, Manvers, Rotherham S63 5DB

Crynodeb o'r Cymhwyster

Gwybodaeth Allweddol

Lefel	Sector	Math o Gymhwyster
4	Cymorth Dysgu Uniongyrchol	Cymhwyster Galwedigaethol Arall
Cyfanswm Amser y Cymhwyster	**Gwerth y Credydau**	**Oriau Dysgu dan Arweiniad**
360	36	108
Statws	**Dulliau Asesu**	**Isafswm Oedran**
Ar gael i Ddysgwyr	Portffolio Tystiolaeth	16

Cynnwys

Gwybodaeth Allweddol ... 2
Unedau ... 7
Gofynion o ran Staff ... 14
Geirfa ddefnyddiol o'r termau a ddefnyddir yn y fanyleb hon ... 15
Adborth yr Asesydd ... 17
Adroddiad y Sicrhawr Ansawdd Mewnol (IQA) ... 18

Tystysgrif Lefel 4 Focus Awards ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch (RQF)

Rhif Cyfeirnod y Cymhwyster: 601/8533/8
Oriau Dysgu dan Arweiniad: 108
Cyfanswm Amser y Cymhwyster: 360
Credydau: 36

Diben y Cymhwyster:

Mae Tystysgrif Lefel 4 Focus Awards ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch (RQF) wedi'i hanelu at y dysgwyr hynny sy'n gweithio fel cynorthwyydd addysgu ar hyn o bryd sy'n dymuno symud ymlaen i statws Cynorthwyydd Addysgu Lefel Uwch.

Bydd Tystysgrif Lefel 4 Focus Awards ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch (RQF) yn rhoi'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth i ddysgwyr wrth ddadansoddi a mynd i'r afael â'r gwahanol heriau y mae cynorthwywyr ystafell ddosbarth yn debygol o ddod ar eu traws. Bydd dysgwyr hefyd yn deall gweithio gydag unigolion a chyda grwpiau bach yn ogystal â chael cipolwg hanfodol ar gefnogi disgyblion ag anghenion addysgol arbennig (AAA).

Ystod Oedran

Ceir mynediad yn ôl disgresiwn y ganolfan. Fodd bynnag, dylai dysgwyr fod yn 16 oed i ymgymryd â' r cymhwyster hwn.

Cwmpas Daearyddol

Mae'r cymhwyster hwn ar gael yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon.

Gofynion Mynediad i Ddysgwyr

Mae'n ofynnol i ddysgwyr fod yn gweithio mewn ysgol fel cynorthwyydd addysgu. Nid yw Focus Awards yn gosod unrhyw ofynion mynediad eraill, ond efallai y bydd gan ddarparwyr hyfforddiant neu golegau eu canllawiau eu hunain.

Addasiadau Rhesymol ac Ystyriaethau Arbennig

Cyfeiriwch at 'Polisi Addasiadau Rhesymol ac Ystyriaethau Arbennig' Focus Awards.
https://www.focusawards.org.uk/wp-content/uploads/2016/08/Reasonable-Adjustments.pdf

Dulliau Asesu

Asesir y cymhwyster hwn yn fewnol. Rhaid i bob dysgwr greu portffolio tystiolaeth sy'n dangos ei fod wedi cyflawni'r holl ddeilliannau dysgu a'r meini prawf asesu sy'n gysylltiedig â phob uned.

Gallai'r prif ddarnau o dystiolaeth ar gyfer y portffolio gynnwys rhai neu bob un o'r canlynol:

- Arsylwadau'r asesydd
- Tystiolaeth tystion
- Cynnyrch dysgwr
- Taflenni gwaith
- Aseiniadau/prosiectau/adroddiadau
- Cofnod o gwestiynau llafar ac ysgrifenedig
- Adroddiadau dysgwyr a chymheiriaid
- Cydnabyddiaeth o ddysgu blaenorol (RPL)

Llwybrau Cynnydd

Gall dysgwyr sydd am symud ymlaen o'r cymhwyster hwn wella eu sgiliau ymhellach drwy'r canlynol:

- Dyfarniad Lefel 3 Focus Awards mewn Addysg a Hyfforddiant (RQF)
- Tystysgrif Lefel 4 Focus Awards mewn Addysg a Hyfforddiant (RQF)
- Diploma Lefel 5 Focus Awards mewn Addysg a Hyfforddiant (RQF)

Deunydd Ategol a Gwefannau Defnyddiol

- https://focusawards.org.uk/supportingmaterials
- https://ofqual.gov.uk

Strwythur y Cymhwyster

Er mwyn cyflawni'r cymhwyster hwn yn llwyddiannus, rhaid i ddysgwr gwblhau pob un o'r saith uned orfodol.

Unedau Gorfodol

Teitl yr Uned	Cyfeirnod yr Uned	Lefel	Credydau	Oriau Dysgu dan Arweiniad
Gwybodaeth a Datblygiad Proffesiynol ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch	D/508/2483	4	4	12
Datblygiad a Lles Plant	H/508/2484	4	4	12
Cefnogi Plant a Phobl Ifanc ag Anghenion Addysgol Arbennig	K/508/2485	4	4	13
Hyrwyddo Ymddygiad Cadarnhaol Plant a Phobl Ifanc	A/508/2605	4	4	12
Gweithio gydag unigolion a grwpiau o ddysgwyr	T/508/2487	4	8	13
Perthnasoedd gwaith cadarnhaol	T/508/2490	4	4	13
Cynllunio, monitro, gweithredu ac asesu cwricwlwm	T/508/2490	4	8	12

Unedau

Teitl yr Uned:	Gwybodaeth a Datblygiad Proffesiynol ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch
Rhif yr Uned:	D/508/2483
Lefel:	4
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	12
Credydau:	4

Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi gwybodaeth a dealltwriaeth i'r dysgwr ynghylch beth yw Cynorthwyydd Addysgu Lefel Uwch a'r hyn sy'n ofynnol gan Gynorthwyydd Addysgu Lefel Uwch.

Deilliant Dysgu **Bydd y dysgwr yn:**		**Maen Prawf Asesu** **Gall y dysgwr:**	
1	Deall beth yw Cynorthwyydd Addysgu Lefel Uwch a beth sy'n ofynnol gan Gynorthwyydd Addysgu Lefel Uwch	1.1	Disgrifio diben cynorthwyydd addysgu lefel uwch
		1.2	Amlinellu rôl cynorthwyydd addysgu lefel uwch
2	Deall y gofynion Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP) ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch	2.1	Disgrifio diben datblygiad proffesiynol parhaus (DPP)
		2.2	Dadansoddi sut mae DPP yn effeithio ar ymarfer
		2.3	Defnyddio cyngor a sylwadau i wella ei wybodaeth a’i ymarfer ei hun
3	Deall sut i weithio fel aelod o dîm a nodi cyfleoedd i weithio gyda chydweithwyr, rheoli eu gwaith lle bo hynny'n briodol a rhannu datblygiad arferion effeithiol gyda nhw	3.1	Esbonio pwysigrwydd gweithio fel aelod o dîm
		3.2	Nodi gwahanol rolau o fewn ei dîm ei hun a'r cyfleoedd posibl ar gyfer cydweithio
		3.3	Esbonio ei rôl ei hun wrth reoli a datblygu arferion effeithiol aelodau priodol o'r tîm

Teitl yr Uned:	Datblygiad a Lles Plant		
Rhif yr Uned:	H/508/2484		
Lefel:	4		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	12		
Credydau:	4		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen ar y dysgwr wrth ystyried datblygiad plant, lles a diogelu.			
Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		**Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:**	
1	Gwybod y gwahanol gamau yn natblygiad plant	1.1	Esbonio camau datblygiad corfforol, cymdeithasol a deallusol o enedigaeth hyd at 19 oed
2	Gwybod y ffactorau a all ddylanwadu ar/effeithio ar ddatblygiad plant a sut mae'r rhain yn effeithio ar ymarfer	2.1	Esbonio sut y gall amrywiaeth o ffactorau allanol ddylanwadu ar/effeithio ar ddatblygiad plant.
		2.2	Esbonio sut y gall amrywiaeth o ffactorau personol ddylanwadu ar/effeithio ar ddatblygiad plant.
		2.3	Esbonio sut y gall damcaniaethau a fframweithiau i gefnogi datblygiad ddylanwadu ar/effeithio ar arferion cyfredol.
		2.4	Esbonio'r mathau o newidiadau neu anawsterau a all effeithio ar ddatblygiad neu les plentyn, a phryd i'w gyfeirio at gydweithwyr i gael cymorth arbenigol.
3	Deall sut i adnabod a pharchu'r cyfraniad y gall rhieni a gofalwyr ei wneud i ddatblygiad a lles plant a phobl ifanc	3.1	Disgrifio'r cyfraniadau y gall rhieni a gofalwyr eu gwneud i ddatblygiad a lles plant a phobl ifanc
4	Deall sut mae fframweithiau sy'n cefnogi datblygiad a lles plant a phobl ifanc yn effeithio ar eu hymarfer	4.1	Disgrifio'r fframweithiau sy'n cefnogi datblygiad a lles plant a phobl ifanc sy'n effeithio ar ymarfer.

Teitl yr Uned:	Cefnogi Plant a Phobl Ifanc ag Anghenion Addysgol Arbennig
Rhif yr Uned:	K/508/2485
Lefel:	4
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	13
Credydau:	4

Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen ar y dysgwr wrth gefnogi plant a phobl ifanc ag anghenion addysgol arbennig.

Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Deall sut i gefnogi dysgwyr i gael mynediad i'r cwricwlwm yn unol â'r cod ymarfer a deddfwriaeth anableddau anghenion addysgol arbennig (AAA)	1.1	Nodi hawliau cyfreithiol plant a phobl ifanc ag anghenion addysgol arbennig
2	Deall sut i hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant wrth weithio gyda phlant a phobl ifanc	2.1	Nodi deddfwriaeth berthnasol a chodau ymarfer i hyrwyddo cydraddoldeb a gwerth amrywiaeth
		2.2	Disgrifio ffyrdd y gall plant a phobl ifanc brofi rhagfarn a gwahaniaethu
		2.3	Dadansoddi effaith rhagfarn a gwahaniaethu ar blant a phobl ifanc
		2.4	Disgrifio gwahanol ffyrdd o gymhwyso egwyddorion cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn ei waith ei hun gyda phlant a phobl ifanc
3	Deall sut i gefnogi plant a phobl ifanc ag anawsterau dysgu	3.1	Nodi mathau cyffredin o Anghenion Addysgol Arbennig
		3.2	Amlinellu ffyrdd o gefnogi plant a phobl ifanc ag anawsterau dysgu
4	Gwybod a deall anghenion addysgol arbennig dysgwyr ag anghenion synhwyraidd a/neu gorfforol	4.1	Disgrifio effaith anabledd sylfaenol ar blant a phobl ifanc gan gynnwys: datblygiad cymdeithasol, emosiynol a chorfforol
		4.2	Dadansoddi natur a lefel anghenion synhwyraidd a/neu gorfforol dysgwyr yn y lleoliad
		4.3	Disgrifio rolau a chyfrifoldebau eraill sy'n cyfrannu at gefnogi dysgwyr ag anghenion synhwyraidd a/neu gorfforol
		4.4	Disgrifio offer a thechnoleg arbenigol a ddefnyddir gan ddysgwyr ag anghenion synhwyraidd a/neu gorfforol.
5	Deall sut i gefnogi plant a phobl ifanc y mae Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt	5.1	Nodi iaith a geirfa sy'n briodol i oedran y dysgwr, lefel y ddealltwriaeth a'r hyfedredd
		5.2	Disgrifio ffyrdd newydd o gyflwyno geiriau a strwythurau iaith i ymestyn ei eirfa a gorchmynion strwythurol

Teitl yr Uned:	Hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol plant a phobl ifanc
Rhif yr Uned:	M/508/2486
Lefel:	4
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	12
Credydau:	4

Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen ar y dysgwr wrth hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol a chyfrannu ato.

Deilliant Dysgu	**Bydd y dysgwr yn:**	**Maen Prawf Asesu**	**Gall y dysgwr:**
1	Deall y polisïau a'r gweithdrefnau ar gyfer hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol	1.1	Nodi'r polisïau a'r gweithdrefnau sy'n berthnasol i hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol yn y lleoliad
		1.2	Disgrifio polisïau a gweithdrefnau'r lleoliad i gefnogi plant a phobl ifanc i 1) Teimlo'n ddiogel 2) Gwneud cyfraniad cadarnhaol 3) Datblygu sgiliau cymdeithasol ac emosiynol 4) Deall disgwyliadau a chyfyngiadau
		1.3	Esbonio pwysigrwydd cysondeb a thegwch wrth gymhwyso ffiniau a rheolau ar gyfer ymddygiad
2	Gallu hyrwyddo'r gwerthoedd a'r agweddau a'r ymddygiad cadarnhaol a ddisgwylir gan blant a phobl ifanc	2.1	Disgrifio manteision hyrwyddo gwerthoedd, agweddau ac ymddygiad cadarnhaol a ddisgwylir gan blant a phobl ifanc
		2.2	Dangos ffyrdd o sefydlu rheolau sylfaenol gyda phlant a phobl ifanc sy'n sail i werthoedd, agweddau ac ymddygiad priodol
		2.3	Dangos strategaethau effeithiol i hyrwyddo gwerthoedd, agweddau ac ymddygiad cadarnhaol a ddisgwylir gan blant a phobl ifanc
3	Gallu ymateb i ymddygiad amhriodol a heriol gan blant a phobl ifanc	3.1	Nodi patrymau a sbardunau sy'n arwain at ymddygiad heriol
		3.2	Disgrifio'r camau i'w cymryd i ragweld, dargyfeirio neu wasgaru pwyntiau fflach posibl
		3.3	Dangos gwahanol ffyrdd o reoli ymddygiad amhriodol a heriol yn unol â'r polisïau a'r gweithdrefnau
		3.4	Cefnogi plant a phobl ifanc i nodi'r sefyllfaoedd a'r amgylchiadau sy'n sbarduno ymddygiad amhriodol a ffyrdd o osgoi'r rhain rhag digwydd
		3.5	Nodi camau a'u cymryd ar unwaith i ddelio ag unrhyw fwlio, aflonyddu neu ymddygiad gormesol yn unol â'r polisïau a'r gweithdrefnau
4	Gallu cyfrannu at adolygiadau o ymddygiad a pholisïau ymddygiad	4.3	Rhoi adborth clir ac ystyriol ar effeithiolrwydd strategaethau rheoli ymddygiad i lywio'r gwaith o adolygu a datblygu polisïau.

Teitl yr Uned:	Gweithio gydag unigolion a grwpiau o ddysgwyr
Rhif yr Uned:	T/508/2487
Lefel:	4
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	13
Credydau:	8

Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw darparu'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen ar y dysgwr wrth weithio gydag unigolion a grwpiau o ddysgwyr gan gynnwys edrych ar adnoddau, strategaethau cymorth a darparu adborth i'r athro.

Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Deall gweithio gydag unigolion a grwpiau bach	1.1	Dewis a pharatoi'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer y gweithgareddau dysgu a gynlluniwyd ar gyfer unigolion a'r grŵp cyfan
		1.2	Datblygu ac addasu adnoddau i ddiwallu anghenion unigolion a'r grŵp cyfan
		1.3	Dewis a dangos strategaethau cymorth dysgu i ddiwallu anghenion unigolion a'r grŵp cyfan
		1.4	Sicrhau bod yr amgylchedd dysgu yn bodloni gofynion iechyd, diogelwch a mynediad perthnasol unigolion a'r grŵp cyfan
		1.5	Rhoi sylw i ddysgwyr mewn ffordd sy'n cydbwyso anghenion unigolion a'r grŵp cyfan
		1.6	Asesu pa mor dda mae dysgwyr yn cymryd rhan mewn gweithgareddau a'r cynnydd maent yn ei wneud
		1.7	Defnyddio deilliannau arsylwadau ac asesiadau i: 1. rhoi adborth i ddysgwyr ar y cynnydd a wnaed 2. rhoi adborth adeiladol i'r athro ar y gweithgareddau dysgu 3. rhoi adborth i'r athro ar gyfranogiad a chynnydd dysgwyr 4. myfyrio ar ei ymarfer eich hun a'i wella wrth gefnogi gweithgareddau dysgu
		1.8	Gwerthuso sut mae ei wybodaeth, ei ddealltwriaeth a'i sgiliau eich hun mewn llythrennedd, rhifedd a TGCh yn effeithio ar ymarfer unigolion a'r grŵp cyfan

Teitl yr Uned:	Perthnasoedd gwaith cadarnhaol
Rhif yr Uned:	F/508/2489
Lefel:	4
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	13
Credydau:	4

Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw darparu'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen ar y dysgwr wrth gyfathrebu'n effeithiol ac yn sensitif â phlant, pobl ifanc, cydweithwyr, rhieni a gofalwyr.

Deilliant Dysgu **Bydd y dysgwr yn:**		Maen Prawf Asesu **Gall y dysgwr:**	
1	Gallu cyfathrebu'n effeithiol ac yn sensitif â phlant, pobl ifanc, cydweithwyr, rhieni a gofalwyr	1.1	Dangos cyfathrebu effeithiol gyda phlant a chydweithwyr.
		1.2	Dangos sut i gyfathrebu'n effeithiol â rhieni a gofalwyr, gan gyfleu gwybodaeth amserol a pherthnasol am gyrhaeddiad, amcanion, cynnydd a lles.
		1.3	Dangos ymrwymiad i gydweithio â chydweithwyr

Teitl yr Uned:	Cynllunio, monitro, gweithredu ac asesu cwricwlwm
Rhif yr Uned:	T/508/2490
Lefel:	4
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	12
Credydau:	8

Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw darparu’r wybodaeth a’r ddealltwriaeth sydd eu hangen i addysgu ar draws ystod oedran a gallu, defnyddio TGCh i hyrwyddo dysgu, gosod amcanion dysgu a monitro cynnydd a chyrhaeddiad.

Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Gallu addysgu gwersi heriol a threfnus ar draws yr ystod oedran a gallu	1.1	Defnyddio ystod briodol o strategaethau ac adnoddau addysgu, gan gynnwys e-ddysgu, sy'n diwallu anghenion dysgwyr.
		1.2	Cynllunio cyfleoedd i ddysgwyr ddatblygu eu sgiliau llythrennedd, rhifedd, TGCh a meddwl a dysgu sy'n briodol i’w cyfnod a'u cyd-destun
		1.3	Myfyrio ar sut mae gwybodaeth a chyrhaeddiad blaenorol dysgwyr yn eu galluogi i gyflawni amcanion dysgu a gwneud cynnydd parhaus.
		1.4	Defnyddio iaith briodol i weddu i oedran a gallu dysgwyr.
		1.5	Dangos ei fod yn gallu rheoli dysgu unigolion, grwpiau a’r dosbarth cyfan
		1.6	Addasu addysgu'n briodol i weddu i gam y wers ac anghenion y dysgwyr
2	Gallu defnyddio sgiliau TGCh i hyrwyddo dysgu	2.1	Nodi cyfleoedd i ddefnyddio TGCh i gefnogi dysgu disgyblion o fewn y rhaglen addysgu gyffredinol
		2.2	Disgrifio sut i annog disgyblion i ddefnyddio TGCh i ddatrys problemau, cydweithio a darganfod gwybodaeth newydd
		2.3	Dadansoddi sut mae disgyblion yn ymateb i raglenni a deunyddiau TGCh i sicrhau eu bod yn cyd-fynd â'u gallu a'u harddull ddysgu
3	Gallu defnyddio ystod briodol o strategaethau ar gyfer gosod amcanion dysgu a monitro cynnydd a chyrhaeddiad	3.1	Rhoi adborth amserol, cywir ac adeiladol i ddysgwyr, cydweithwyr, rhieni a gofalwyr ar gyrhaeddiad, cynnydd a meysydd datblygu dysgwyr
		3.2	Cefnogi ac arwain dysgwyr fel y gallant fyfyrio ar eu dysgu, nodi'r cynnydd maent wedi'i wneud, gosod targedau cadarnhaol ar gyfer gwella a dod yn ddysgwyr annibynnol llwyddiannus
		3.3	Defnyddio asesu fel rhan o'u haddysgu i wneud diagnosis o anghenion dysgwyr, gosod targedau realistig a heriol ar gyfer gwella a chynllunio addysgu yn y dyfodol
4	Gallu cynnal a dadansoddi cofnodion o gynnydd dysgwyr	4.1	Monitro cynnydd dysgwyr er mwyn darparu cefnogaeth ac adborth penodol

Gofynion o ran Staff

Gofynion ar gyfer Tiwtoriaid/Hyfforddwyr

Bydd gofyn i diwtoriaid sy'n darparu'r cymhwyster feddu ar gymhwyster addysgu, neu fod yn gweithio tuag at gymhwyster o'r fath. Gall hyn gynnwys cymwysterau megis Lefelau 3, 4 neu 5 mewn Addysg a Hyfforddiant, neu Dystysgrif mewn Addysg. Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau addysgu eraill o'u cyflwyno. Rhaid i diwtoriaid allu dangos eu bod yn gymwys yn alwedigaethol ym maes y sector hefyd. Yn benodol ar gyfer y cymhwyster hwn, rhaid i'r tiwtor/hyfforddwr feddu ar y cymhwyster o leiaf.

Gofynion ar gyfer Aseswyr

Bydd yn ofynnol i aseswyr feddu ar gymhwyster asesu perthnasol, neu fod yn gweithio tuag at gymhwyster o'r fath. Mae hyn yn cynnwys cymwysterau megis:

- Dyfarniad Lefel 3 mewn Asesu Cymhwysedd yn yr Amgylchedd Gwaith
- Dyfarniad Lefel 3 mewn Asesu Cyflawniad sy'n Gysylltiedig â Galwedigaeth
- Tystysgrif Lefel 3 mewn Asesu Cyflawniad Galwedigaethol

Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau asesu perthnasol eraill o'u cyflwyno.
Bydd yn ofynnol i aseswyr sydd ond yn meddu ar Ddyfarniad Lefel 3 mewn Deall Egwyddorion a Phrosesau Asesu gwblhau rhaglen astudio ychwanegol i gyflawni'r unedau cymhwysedd perthnasol sy'n ofynnol ar gyfer un o'r cymwysterau a restrir uchod.
Bydd yn ofynnol i benderfyniadau aseswyr dan hyfforddiant nad oes ganddynt gymhwyster asesu gael eu gwrthlofnodi gan asesydd â chymwysterau addas.
Rhaid i aseswyr allu dangos eu bod yn gymwys yn alwedigaethol ym maes y sector hefyd.

Gofynion ar gyfer Sicrhawyr Ansawdd Mewnol (IQA)

Dylai Sicrhawyr Ansawdd Mewnol feddu ar gymhwyster Sicrhawyr Ansawdd Mewnol neu fod yn gweithio tuag at y cymhwyster hwnnw. Gall hyn gynnwys cymwysterau megis V1 (D34 gynt), neu Ddyfarniad Lefel 4 mewn Sicrhau Ansawdd Mewnol Prosesau ac Arferion Asesu. Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau perthnasol eraill Sicrhawyr Ansawdd Mewnol o'u cyflwyno. Bydd yn ofynnol i benderfyniadau Sicrhawyr Ansawdd Mewnol dan hyfforddiant nad oes ganddynt gymhwyster Sicrhawyr Ansawdd Mewnol gael eu cydlofnodi gan Sicrhawr sydd â chymwysterau addas. Rhaid i Sicrhawyr Ansawdd Mewnol allu dangos cymhwysedd galwedigaethol. Yn benodol ar gyfer y cymhwyster hwn, rhaid i'r Sicrhawr Ansawdd Mewnol feddu ar y cymhwyster o leiaf.

Geirfa ddefnyddiol o dermau a ddefnyddir yn y fanyleb hon

Mae'r tabl hwn yn esbonio sut mae'r termau a ddefnyddir yng nghynnwys Manyleb Cymwysterau Focus Awards yn cael eu cymhwyso. Nid yw pob term yn cael ei ddefnyddio yn y cymhwyster penodol hwn o reidrwydd.

Adolygu a diwygio	Edrych yn ôl dros y pwnc a gwneud cywiriadau neu newidiadau er mwyn gwella eglurder neu ddangos dealltwriaeth yn well.
Allosod	Defnyddio gwybodaeth a data sydd eisoes yn bodoli i ragfynegi deilliannau neu ganlyniadau posibl a allai fod y tu hwnt i'r 'norm' disgwyliedig.
Amcangyfrif	Defnyddio gwybodaeth, profiad a gwybodaeth berthnasol arall sydd eisoes yn bodoli i nodi barn fras neu 'amcan gorau'.
Arddangos	Disgrifio neu esbonio gwybodaeth neu ddealltwriaeth drwy ddarparu enghreifftiau neu ddarluniau.
Barnu	Llunio barn neu wneud penderfyniad.
Coladu	Casglu a threfnu gwybodaeth mewn trefn resymegol (e.e., yn nhrefn yr wyddor, yn rhifiadol, yn gronolegol ac ati).
Crynhoi	Cyfleu'r prif syniadau neu ffeithiau yn gryno.
Cyfiawnhau	Rhoi esboniad boddhaol dros weithredoedd neu benderfyniadau.
Cyflawni	Ymgymryd â thasg neu broses i fodloni gofynion y cwestiwn.
Cymharu	Archwilio'r pynciau yn fanwl i nodi gwahaniaethau a thebygrwydd.
Cymharu'n feirniadol	Yn debyg i 'cymharu' uchod, ond gan ystyried unrhyw agweddau cadarnhaol a/neu gyfyngiadau sy'n deillio o'r gwahaniaethau a'r tebygrwydd a nodir.
Cymhwyso	Esbonio sut y gellir defnyddio'r wybodaeth bresennol mewn sefyllfaoedd newydd neu wahanol.
Cynllunio	Llunio a chofnodi (rhestru) dilyniant gwybodaeth rhesymegol a threfnus, yr adnoddau a'r camau/digwyddiadau sydd eu hangen i alluogi cysyniad neu syniad i gael ei grisialu a'i gyfathrebu.
Dadansoddi	Torri'r pwnc yn rhannau unigol. Archwilio pob un, dangos sut maen nhw'n cyd-fynd, p'un a ydynt yn cefnogi ei gilydd a pham maen nhw'n bwysig. Gall cyfeirio at ymchwil neu theori gyfredol gryfhau eich dadansoddiad.
Dangos	Darparu tystiolaeth i ddangos gwybodaeth a dealltwriaeth gywir.
Darparu	Nodi a chyflwyno gwybodaeth manwl a chywir sy'n gysylltiedig â'r pwnc.

Datblygu...	Ehangu cynllun neu syniad drwy ychwanegu rhagor o fanylion a/neu ddyfnder gwybodaeth.
Datgan	Rhoi'r prif bwyntiau'n glir mewn brawddegau neu baragraffau.
Dehongli	Egluro ystyr rhywbeth.
Dewis	Gwneud dewis gwybodus at ddiben penodol neu ddeilliant/canlyniad gofynnol.
Disgrifio	Ysgrifennu am y pwnc, gan gyflwyno gwybodaeth fanwl yn rhesymegol.
Dod i gasgliadau...	Dod i benderfyniad yn seiliedig ar reswm neu resymeg.
Dosbarthu	Trefnu yn unol â meini prawf penodol.
Egluro	Esbonio'r wybodaeth a gyflwynir yn glir ac yn gryno.
Esbonio	Cyflwyno gwybodaeth fanwl am y pwnc gyda rhesymau sy'n dangos sut neu pam y mae'n cael ei chynnwys. Dylech gynnwys enghreifftiau i gefnogi'r rhesymau hyn pan fo hynny'n bosibl.
Gwahaniaethu (esbonio)	Esbonio'r gwahaniaeth rhwng dwy/dau neu fwy o eitemau, adnoddau, darnau o wybodaeth.
Gwahaniaethu (nodi)	Nodi'r gwahaniaethau rhwng dwy/dau neu fwy o ddadleuon, sefyllfaoedd neu bynciau.
Gweithredu	Esbonio sut i roi syniad neu gynllun ar waith.
Gwerthuso	Archwilio cryfderau a gwendidau, ystyried dadleuon o blaid ac yn erbyn, a/neu debygrwydd a gwahaniaethau. Asesu unrhyw dystiolaeth a gyflwynir o wahanol bersbectifau a dod i gasgliad dilys neu ddyfarniad rhesymegol. Gall cyfeirio at ymchwil neu theori gyfredol gefnogi'r gwerthusiad.
Gwneud diagnosis	Coladu ac ystyried tystiolaeth briodol i nodi achos neu darddiad sefyllfa neu broblem.
Myfyrio	Ystyried gweithredoedd, profiadau neu ddysgu a sut y gallai'r rhain effeithio ar ymarfer a/neu ddatblygiad proffesiynol.
Nodi	Adnabod ac enwi'r prif bwyntiau'n gywir. Efallai y bydd angen disgrifiad neu esboniad ychwanegol i gynorthwyo eglurder ac i briodoli hygrededd.
Trafod	Creu cyfrif manwl o ystod o safbwyntiau, barnau neu bersbectifau.
Ystyried	Meddwl yn feirniadol am sefyllfa, problem, gweithred neu benderfyniad a gyflwynir, a'i esbonio. Hefyd, gweler 'esbonio' uchod.

Adborth yr Asesydd

Enw'r Myfyriwr:	
Rhif Myfyriwr:	
Cwrs:	
Uned(au):	
Meini Prawf:	
Dyddiad:	
Sylwadau:	
Penderfyniad:	
Camau Pellach:	
Asesydd:	
Swydd:	

Adroddiad y Sicrhawr Ansawdd Mewnol

Adroddiad y Sicrhawr Ansawdd Mewnol			
Cymhwyster:			
Asesydd:		Sicrhawr Ansawdd Mewnol:	
Enw'r Ymgeisydd	Uned(au) â Samplwyd	Dulliau Asesu	Sylwadau

Llofnod y Sicrhawr Ansawdd Mewnol	
Llofnod yr Asesydd	